

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

--	--	--	--	--	--

ZAPORKA NATJECATELJA:

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA
u kategoriji
LATINSKI JEZIK
za
STRUKOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:		18
II. Gramatika:		18
III. Stručni vokabular i civilizacija:		18
Ukupni broj bodova:		54

Članovi Županijskog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

5. ožujka 2020.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

O symptomima bolesti (Celsus *De medicina*)

Utile est cognoscere signa quae morbum praecedunt¹. Signum est febris venientis gravior somnus, qui hominem pressit². Item si corpus dormientis valde sudat circa pectus, aut cervicem, aut crura vel genua vel coxas, si salivae plenum est os, si membra inhorrescunt. Imprimis considerare oportet, num³ haec συμπτώματα⁴ usitata sint⁵ homini. Ergo ille homo sollicitetur⁶, cui haec signa nova sunt.

KOMENTAR:

¹**praecedere** + acc. prethoditi

²**pressit** od glagola **premere**

³**num ... homini** zavisno upitna rečenica

⁴**συμπτώματα** sinonim za latinski **signa**

⁵**sint** – prevedi indikativom

⁶**sollicitari** zabrinuti se

Prijevod napiši na predvidene crte, čitko i pisanim slovima!

[illegible]

II. GRAMATIKA

1. Promijeni broj svim riječima u navedenim izrazima bez mijenjanja padeža.

- a) **corpus dormientis** _____
- b) **os plenum** _____
- c) **usitata sint** _____

max 3

2. Sintagme prebaci u zadani padež.

- a) **gravior somnus** Ab _____
- b) **ille homo** G _____
- c) **quae signa** ab _____

max 3

3. Dopuni tablicu ostalim stupnjevima pridjeva iz teksta (zadrži isti rod, broj i padež).

pozitiv	komparativ	superlativ
	gravior (somnus)	
utile (signum)		

max 4

4. Dopuni tablicu glagolskim oblicima konjunktiva u istom licu, vremenu i stanju.

indikativ	konjunktiv
praecedunt	
sudat	
oportet	

max 3

5. Promijeni stanje zadanog glagola ne mijenjajući lice, vrijeme i način.

pressit	
sollicitetur	

max 2

6. Dopuni niz.

a) **volo, vis,** _____ (**volo, velle, volui**)

b) **noli!** _____! (**nolo, nolle, nolui**)

	max 2
--	--------------

7. U rečenicu umetni gerund glagola **miscēre**.

Hanc potionem _____ **paramus.** = Ovaj napitak pripravljamo miješajući.

	max 1
--	--------------

	max 18
--	---------------

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. Navedi izraze suprotnog značenja.

a) labium superius	labium	_____
b) costa minor	costa	_____
c) pars posterior	pars	_____
d) palatum durum	palatum	_____

	max 4
--	--------------

2. Poveži dio tijela ili organ s nazivom bolesti na koji se taj dio tijela odnosi tako da upišeš broj uz naziv bolesti.

1. sanguis	
2. nasus	
3. os	encephalitis ()
4. cerebrum	haemophilia ()
5. vertebra	ophthalmia ()
6. pulmo	otitis ()
7. oculus	rhynitis ()
8. auris	

	max 5
--	--------------

3. Prevedi na latinski jezik.

a) mišić podizač _____

b) mišić onemogućivač _____

c) mišić pregibač _____

	max 3
--	-------

4. Sufiksalsnom tvorbom od imenice napravi pridjev u N muškog roda.

a) **caput** _____

b) **fel** _____

c) **palatum** _____

	max 3
--	-------

5. Dopuni rečenicu.

a) Latinski i grčki jezik pripadaju _____ jezičnoj porodici.

b) Romanski jezici razvili su se iz _____ latiniteta.

c) U grčkom jeziku su dva tipa naglaska: oštri i _____.

	max 3
--	-------

	max 18
--	--------

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Utile est cognoscere	Korisno je prepoznati	1
signa quae	znakove koji	1
morbum praecedunt.	prethode bolesti.	1
Signum est morbi venientis	Znak je nadolazeće bolesti	1
gravior somnus,	teži san	1
qui hominem pressit.	koji je pritisnuo čovjeka.	1
Item si corpus	Isto tako ako se tijelo	1
dormientis	spavača (onoga koji spava)	1
valde sudat circa pectus,	jako znoji oko prsa	1
aut cervicem, aut crura, vel genua vel coxas,	ili vrata ili nogu ili koljena ili kukova (ili vrata, nogu, koljena, kukova),	1
si salivae plenum est os,	ako su usta puna sline,	1
si membra inhorrescunt.	ako se udovi počnu kočiti (tresti, drhtati) (koče / tresu/ drhću)	1
Imprimis considerare oportet,	Prije svega treba promotriti (razmisliti)	1
num haec συμπτώματα sint	jesu li ovi znakovi	1
usitata...homini.	čovjeku...uobičajeni.	1
Ergo ille homo	Dakle onaj čovjek	1
sollicitetur,	neka se zabrine	1
cui haec signa nova sunt.	kojemu su ovi znakovi novi.	1

Prijevod: 18

II. GRAMATIKA

1. a) corpora dormientium b) ora plena c) usitatum sit 3
2. a) graviore somno b) illius hominis c) quibus signis 3
3. gravis, gravissimus; utilius, utilissimum 4
4. praecedant, sudet, oporteat 3
5. pressus, 3 est; sollicitet 2
6. a) vult b) nolite 2
7. miscendo 1

Gramatika: 18

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. a) inferius b) maior c) anterior / prior d) molle 4
2. encephalitis (4), haemophilia (1), ophthalmia (7), otitis (8), rhynitis (2) 5
3. musculus erector, musculus depressor, musculus flexor 3
4. capitatus, felleus, palatinus 3
5. a) indoeuropskoj b) vulgarnog c) zavinuti 3

Stručni vokabular i civilizacija: 18